

FIATAL MŰSZAKIAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA XIX.

Kolozsvár, 2014. március 20–21.

VÍZIVILÁG BAJA - GAZDASÁGFEJLESZTÉS AZ ÉPÍTÉSZET ESZKÖZEIVEL

WATERWORLD BAJA - DEVELOPEMENT THROUGH ARCHITECTURE

LEPSÉNYI Ákos

*Eötvös József Főiskola, Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézet, 6500, Magyarország, Baja,
Bajcsy-Zsilinszky utca, 14; Telefon / Fax: +36-79-523900, lepsenyi.akos@eif.hu*

Abstract

The WaterWorld Baja Project is a city strategic plan which is based on an idea. It aims to make competitive project the city itself. In Baja - as the Eötvös József College lecturer –it has primary development priority the Danube in the city's future life. The integration of modern water management practices in urban planning and development would be an asset to all participants . The city has an advantage in tourism, energy , logistical complex through the use of water, but the most basic emotional benefit of integrated thinking , if a city will be really the city of waters . The water will be closer to the people , the people who live there, the relationship stronger, more livable, healthier living spaces can we create in the future. The paper will introduce the basic principles and goals of the plan and outline a research agenda that is trying to use for other waterfront conscious people by " Places" to provide assistance through the examination of specific examples . Within the test unit's relationship with the living spaces to each other will be defined along.

Keywords: Danube region strategy, architecture, water, tourism

Összefoglalás

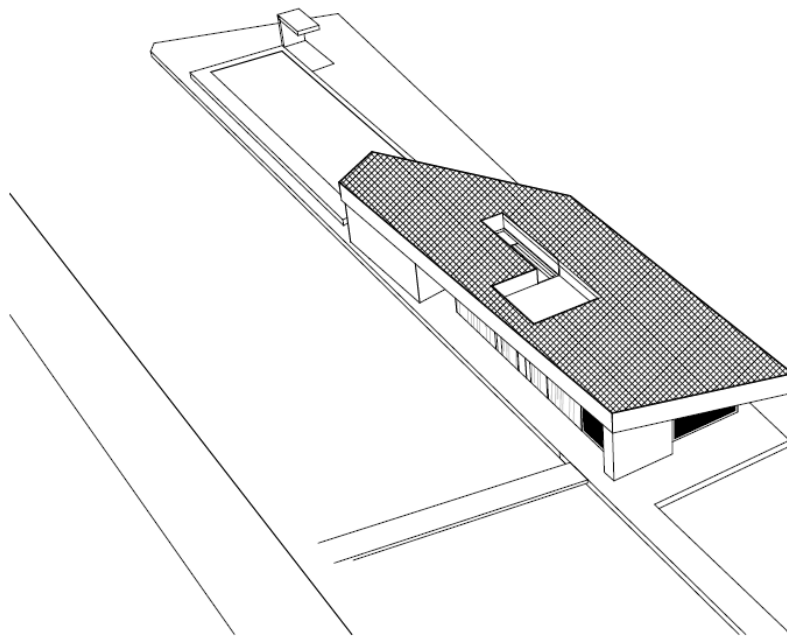
A Baja Vízivilág Projekt egy ötleten alapuló városstratégiai terv. Célja, hogy a város versenyképes projekttel tudja magát pozícionálni a duna régióban és egyben a tervezett komplex fejlesztés vonzzon befektetői tőkét. Baja esetében - mint az Eötvös József Főiskola oktatója – elsődleges fejlesztési prioritásnak tartom a Duna és mellékágainak szerepét a város jövőbeni életében. A projekt az építészmérnöki szempontrendszer mellett, olyan komplex fejlesztést kíván elősegíteni, amely a jövő várostervezési szempontrendszerét - SMART CITY - integrálja a helyszín speciális adottságával a jövő természeti erőforrásával a DUNÁVAL, A VÍZBEN rejlő óriási lehetőségekkel. A modern vízgazdálkodási módszerek integrálása a várostervezés és fejlesztés során előnyt jelent az összes résztvevő részére. A város mint épített környezet előnyre tesz szert turisztikai, energiagazdálkodási, logisztikai téren a Víz komplex használata során, azonban az integrált gondolkodás legalapvetőbb emocionális haszna, ha egy város valóban a vizek városává válik. Térben közelebb kerülnek az emberek, az ott élők a vízhez, a kapcsolat erősödik, élhetőbb, egészségesebb élettereket hozunk létre ezáltal. A dolgozatban bemutatom a terv alapvető elveit, céljait és felvázolok egy kutatási tervet amely a konkrét példa vizsgálatán keresztül próbál más vízparti ember által használt „helyek” tudatos használatához segítséget nyújtani. A vizsgált egységen belül az életterek egymáshoz való viszonya definiálhatóvá válik. Az egységes vizsgálati rendszer alapján kapott eredmények hozzásegítik a rendszer egyes alkotóelemeit saját lehetőségeik meghatározásához.

Kulcsszavak: Duna régió stratégia, építészet, víz, turizmus

1. Vízparti területekben rejlő lehetőségek

1.1 Megközelítési módszerek

A témaválasztást a napjainkban lejátszódó turbulens változások hatására létrejövő városfejlesztési és vízgazdálkodási módszerek átalakulása motiválja, amely során az integrált gondolkodásmód előtérbe helyezése szükséges. A változások hatására az épített környezet változik, ennek az átalakulásnak az emberek számára minden szempontból egészséges környezetet kell létrehozni, úgy, hogy összhangba kerül a természeti környezet az épített környezettel. Ez a vízparti épített táj esetén a napjainkban előtérbe kerülő vízmegtartási törekvésekkel összhangba hozható, ami által olyan új terület- felhasználási módok jöhetnek létre, amelyek összhangba hozzák, integrálják a különböző megközelítési módszereket.

*1. ábra. „Úszóház” újragondolva, példa part közeli víz használatra,
Fábik Zoltán, Lepsényi Ákos, Várhelyi Gergely*

1.2 Vízivilág Baja

A bemutatott projekt, a Baja Vízivilág (Víziváros) fejlesztés szorosan összefügg Magyarország meghatározó földrajzi, természeti adottságával, a felszíni vízrendszerrel, valamint a társadalmi berendezkedés tárgyiasult leképezésével, az épített környezettel. A két „terület” találkozási pontjainál (pl.: vízparti város) figyelhetjük, határozhatjuk meg ezen kapcsolódások jelenlegi állapotát. Az erre alapozott jövőbeni kutatás tárgya a vízparti emberi életterek fejlesztési módszertanának kidolgozása, Baja a Dunához ezer szállal kapcsolódó város vizsgálata és vízparti fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata során. A kapcsolódási pontok kutatása, keresése során minden egyes helyen az adottságok egyedi kombinációját találjuk. Az összehasonlítás, rendszerezés egységes szempontrendszert kíván.

2. ábra. Átnézeti helyszínrajz Baja, Duna, Vízivilág (kék terület)
É-I Re-Pro, Archiplan, A Z Építéstudió

1.3 Területfejlesztés-gazdaságfejlesztés

Baja esetében - mint az Eötvös József Főiskola oktatója – elsődleges fejlesztési prioritásnak tartom a Duna és mellékágainak szerepét a város jövőbeni életében. A kutatás az építész-mérnöki szempontrendszer mellett, olyan komplex fejlesztést kíván elősegíteni, amely a jövő várostervezési szempontrendszerét - SMART CITY - integrálja a helyszín speciális adottságával a jövő természeti erőforrásával a DUNÁVAL, A VÍZBEN rejlő óriási lehetőségekkel. A modern vízgazdálkodási módszerek integrálása a várostervezés és városfejlesztés során előnyt jelent az összes résztvevő részére. A város mint épített környezet előnyre tesz szert turisztikai, energiagazdálkodási, logisztikai téren a Víz komplex használata során, azonban az integrált gondolkodás legalapvetőbb emocionális haszna, ha egy város valóban a vizek városává válik. Térben közelebb kerülnek az emberek, az ott élők a vízhez, a kapcsolat erősödik, élhetőbb, egészségesebb élettereket hozunk létre ezáltal. A dolgozat további célja a vízparti táj és az épített környezet kapcsolatának vizsgálatán keresztül egy integrált területfejlesztési módszertan kidolgozása a vízközeli területek - amelyek épített környezetként is jelen vannak - multifunkcionális zónává alakíthatóságának érdekében. A már létrejött kapcsolatok minőségi javítása, az egymás számára kölcsönösen előnyös módszerek kidolgozása.

1.4 Integrált jövőkép

Napjaink demográfiai és népességmozgási helyzete nem feltételez a közeli jövőben Magyarországon jelentős területfoglalást a természettől. A meglévő víz-épített környezet kapcsolatok strukturális átalakítása révén az épített környezet könnyebben követni tudja a társadalmi elvárásokat, amelyek alakítják. Az erkölcsi avulás nem csak épületek érinthet, gondoljunk egész városrészek elszlömösödésére, vagy például az elvándorlásra. Ugyan ez igaz a folyópartra mint területi egységre – régióra - is. Jövőbeni célja a programnak olyan területek feltérképezése, amelyek a Duna magyarországi alsó szakaszán a víz és az épített

környezet találkozási pontjai és kihasználatlan potenciállal rendelkeznek. Az egyedi megoldási javaslatok, a mintaprojekt adaptálása révén a vízparti épített környezet fejlesztési módszertanának kialakításához alapvető információkkal szolgál. Baja számára több körülmény is lehetőséget kínál arra, hogy az eddigi álmos és sodródó kisvárosból egy a vízre alapozott mintaprojekt segítségével fejlődési pályára kerüljön. Ennek érdekében szükséges egy proaktív módon kifejlesztett integrált terv, jövőkép megfogalmazása.

Alapelv a folyószabályozás előtti gyakorlatra visszautaló hozzáállás kialakítása. A vizet elérhetővé kell tenni a város, a használó emberek részére. Valóban gazdálkodjunk vizeinkkel, ne csak a minél gyorsabb lefolyás elérése legyen az elsődleges cél. A vízgazdálkodás és az épített környezet közös halmazát kívánom bővíteni, közös projekteken és kísérleteken keresztül a vízfelület bővítésével.

2. Következtetések / Összefoglaló

A dolgozat célja a meglévő nemzetközi kapcsolatok továbbfejlesztése, a víz közeli területekkel kapcsolatos tapasztalatok közzététele, megismertetése. Napjainkban a vízhiány is komoly probléma az árvizek mellett. Olyan megoldásokat kell keresni, a Duna menti vízhiányos területek vízpótlásának megoldására, amelyek több elsődleges célt szolgálnak ki. A lehetséges bajai vízterület bővítés is komplex rendszerré válhat, amely nem csak mérnöki létesítményekből tevődik össze, hanem tudatosan alakítja épített környezetünket a mindennapi - emberek általi - használhatóságának érdekében.

Irodalom

- [1] Somlyódy László: *A hazai vízgazdálkodás stratégiai kérdései* MTA Társadalomkutató Központ, Budapest, 2002
- [2] Tóth Albert: *Víz- és emberformálta táj* Kisújszállás Város Önkormányzata, Kisújszállás, 2001
- [3] Szalai György: *Ember és a víz* Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1987
- [4] Ghimessy László: *A tájpotenciál* Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1984
- [5] Peter Zumthor: *Thinking Architecture* Birkhauser, Basel, 1999
- [6] Bikos A. Salingaros & Kenneth G. Masden II: *Restructuring 21st-century architecture through human intelligence*, Archnet-IJAR, International Journal of Architectural Research - Volume 1 - Issue 1 - March 2007
- [7] Lányi András: *A globalizáció folyamata* L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2007